

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ VALSTYBINĘ TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS INSPEKCIJĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2019-04-19 Nr. 4D-2019/1-478
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2019 m. balandžio 15 d. gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento (toliau vadinama – Inspekcijos Vilniaus departamentas) pareigūnų neveikimo, kai Pareiškėjui nepateikiamas atsakymas į jo kreipimąsi.

2. Skunde Pareiškėjas, be kita ko, nurodė:

2.1. „[...] 2019 sausio 21 d. su prašymu ištirti ir įvertinti buto padalijimo darbų teisėtumą (toliau - Prašymas) kreipiausi į VTPSI Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamentą [...] tikslu imtis priemonių, kad man nuosavybės teise priklausančiam butui, esančiam adresu [...], nebūtų padaryta analogiškos žalos, kuri buvo padaryta 2019 m. sausio 2 d., kai mano butas buvo užlietas viršutinio buto ([...]) kaimynų fekalinės kanalizacijos nuotekomis (toliau - Įvykis). Įvykio metu buvo aplieti mano buto vonios kambario lubos, siena, ventiliacijos anga.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] Prašyme nurodžiau, kad manau, jog Įvykį sąlygojo galimai neteisėtai atlikti viršutinio buto ([...]) padalinimo darbai, kurie buvo vykdomi nuo 2018 m. rugsėjo mėn. iki 2018 m. gruodžio 1 d. Buto, esančio [...], savininkai paminėtiems darbams atlikti neprašė mano sutikimo, pritarimo ir pan., su manimi šių darbų nederino, nesupažindino su remonto/rekonstrukcijos projektu. Kiek man yra žinoma, kitų daugiabučio namo, esančio [...], savininkų sutikimų paminėtiems darbams atlikti taip pat nebuvo gauta. Taigi šiuo atveju remonto darbai galimai buvo atlikti neturint statinio bendraturčių rašytinio sutikimo; [...] pagrindinės namo konstrukcijos, bendrojo naudojimo mechaninė, elektros, sanitarinė-techninė ir kitokia įranga yra bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau - CK) 4.82 str. 1 d.). Butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios dalinės nuosavybės teisės įgyvendinamos vadovaujantis CK 4.85 straipsniu, kurio 1 dalyje įtvirtinta, kad sprendimai dėl bendrojo naudojimo objektų valdymo ir naudojimo, taip pat dėl nauju bendrojo naudojimo objektų sukūrimo ir disponavimo jais klausimų, priimami butų ir kitų patalpų savininkų balsų dauguma, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.“;

2.3. „[...] Prašymu VTPSI prašiau [...] patikrinti ir informuoti mane kaip suinteresuotą asmenį bei daugiabučio namo, esančio [...], bendraturtį, ar buto, esančio [...], padalinimo į du butus

darbai buvo vykdomi laikantis teisės aktų reikalavimų, t. y., 1) ar buvo gautas daugiabučio namo, esančio [...], savininkų rašytinis sutikimas, jeigu šis sutikimas buvo privalomas pagal teisės aktų reikalavimus; 2) ar buvo parengtas buto kapitalinio remonto projektas ir atlikta kapitalinio remonto ekspertizė, jeigu šie dokumentai buvo privalomi pagal teisės aktų reikalavimus; 3) ar buvo gauti kiti butui padalinti į du butus pagal teisės aktų reikalavimus reikiami leidimai/sutikimai (jeigu taip, VTPSI prašiau mane informuoti, kas juos išdavė/derino); [...] atvykus į daugiabutį namą, esantį [...], patikrinti, ar toje vietoje, iš kurios mano butas ([...]) buvo apipiltas fekalijomis, bute, esančiame adresu [...], teisėtai buvo įrengtas tualetas (pagal namo statybos projektą, ten buvo tik vonia, o tualetas buvo kitoje buto vietoje) bei ventiliacija.“;

2.4. „[...] VTPSI į Prašymą iki šiol neatsakė bei neinformavo manęs, kokios priežastys lėmė tokį VTPSI neveikimą. [...]“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo:

„[...] pripažinti šį skundą pagrįstu;

[...] rekomenduoti Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos išnagrinėti mano 2019 m. sausio 21 d. prašymą ištirti ir įvertinti buto padalijimo darbų teisėtumą, laikantis teisės aktų reikalavimų pateikti išsamų, argumentuotą bei teisės aktų nuostatomis pagrįstą atsakymą į mano prašymą;

[...] atkreipti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos pareigūnų dėmesį į Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875, Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių, patvirtintų VTPSI viršininko 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 1V-5, nesilaikymą ir siūlyti imtis priemonių, kad būtų pašalinti įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimai, jų priežastys ir sąlygos.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Iš Pareiškėjo kartu su skundu pateiktų dokumentų nustatyta, kad Pareiškėjas 2019 m. sausio 22 d. registruotu laišku išsiuntė Inspekcijos Vilniaus departamentui savo 2019 m. sausio 21 d. prašymą „Ištirti ir įvertinti buto padalijimo darbų teisėtumą“.

5. Seimo kontrolieriaus patarėjai Rūtai Šaulei 2019 m. balandžio 18 d. kreipusis į Inspekcijos Vilniaus departamentą ir paprašius informuoti apie atsakymo į Pareiškėjo 2019 m. sausio 21 d. kreipimąsi pateikimą / nepateikimą, Seimo kontrolieriaus patarėja buvo informuota, jog Pareiškėjo prašymas Inspekcijos Vilniaus departamente buvo gautas 2019 m. sausio 23 d., tačiau atsakymas į jį 2019 m. balandžio 18 d. nėra parengtas.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

6. Lietuvos Respublikos įstatymai

6.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar

netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai. [...]

3 straipsnis. Seimo kontrolierių veiklos tikslai

Seimo kontrolierių veiklos tikslai:

1) ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms; [...]"

6.2. Viešojo administravimo įstatymo:

„2 straipsnis. *Pagrindinės šio įstatymo sąvokos* [...]

14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus. [...]

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas [...]

1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. [...]"

7. Kiti teisės aktai

7.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (aktuali Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 933 redakcija) patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau – Taisyklės) numatyta:

„25. Prašymai, išskyrus prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tą pačią darbo dieną, **turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo institucijoje dienos**. Administracinės procedūros atliekamos laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje nustatytų terminų.

26. Jeigu prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų gavimo institucijoje dienos, **institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų**. Pratęsus Taisyklių 25 punkte nustatytą prašymo nagrinėjimo terminą, institucija per 2 darbo dienas nuo institucijos vadovo ar jo įgalioto asmens tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis. [...]"

7.2. Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2014 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. 1V-5 (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2019 m. balandžio 15 d.) patvirtintose Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklėse nurodyta:

„[...] 37. Asmenų prašymai, išskyrus tokius, į kuriuos nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar Inspekcijos interesų, galima atsakyti tą pačią dieną, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo (su visais papildomais dokumentais ir informacija) Inspekcijoje, jei kiti teisės aktai nenustato kitaip.

[...]

40. Jeigu prašymo, skundo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu, faktinių duomenų patikrinimo vietoje organizavimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau, nei nurodyta Taisyklių 37, 38 punktuose, Inspekcijos viršininkas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus terminą nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 2 darbo dienas nuo jo pratęsimo, asmeniui

išsiunčiamas jo prašymą, skundą nagrinėjančio darbuotojo parengtas pranešimas raštu, kuriame nurodomos nagrinėjimo pratęsimo priežastys. [...]“

Tyrimo išvados

8. Įvertinus skundo tyrimo metu surinktą informaciją, o taip pat teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 6-7 punktuose, susijusius su Inspekcijos Vilniaus departamento pareigūnų neveikimu, kai nebuvo pateiktas atsakymas į Pareiškėjo 2019 m. sausio 21 d. kreipimąsi, konstatuotina:

8.1. Pareiškėjo 2019 m. sausio 21 d. prašymas „Ištirti ir įvertinti buto padalijimo darbų teisėtumą“ Inspekcijos Vilniaus departamente buvo gautas 2019 m. sausio 23 d. (pažymos 5 punktas). Iš to seka, kad, remiantis *Taisyklių* 25 punkte nustatytu 20 darbo dienų terminu pareiškėjų prašymams išnagrinėti (pažymos 7.1 punktas), Inspekcijos Vilniaus departamentas praleido teisės aktuose nustatytą terminą Pareiškėjo kreipimuisi išnagrinėti, nes atsakymas Pareiškėjui iki 2019 m. balandžio 18 d. dar nėra pateiktas. Atsižvelgiant į *Taisyklėse* nustatytus terminus institucijos atsakymams parengti, Inspekcijos Vilniaus departamentas atsakymą Pareiškėjui turėjo pateikti ne vėliau kaip iki 2019 m. vasario 21 d., tačiau iki šios Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo dienos tai nėra padaryta;

8.2. remiantis *Taisyklių* 26 punkto ir *Asmenų prašymų, skundų, pranešimų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos taisyklių* 40 punkto nuostatomis (pažymos 7.1 ir 7.2 punktai), pareiškėjų prašymų nagrinėjimo terminai dėl tam tikrų priežasčių ir tam tikrais pagrindais gali būti pratęsti. Tačiau šiuo nagrinėjimu atveju nustatyta, jog Inspekcijos Vilniaus departamentas pateikti atsakymą Pareiškėjui vėluoja jau daugiau nei 40 dienų. Taip pat Pareiškėjo skunde Seimo kontrolieriui nurodytos aplinkybės patvirtina, kad Inspekcijos Vilniaus departamentas Pareiškėjui nepateikė tarpinio atsakymo dėl jo prašymo nagrinėjimo, kuriame būtų nurodytos priežastys dėl atsakymo nepateikimo laiku priežasčių. Tuo remiantis daroma išvada, kad Inspekcijos Vilniaus departamento tarnautojų neveikimas yra niekuo nepagrįstas ir laikytinas visiškai nepateisinamu.

9. Remiantis tuo, kas išdėstyta, Seimo kontrolierius konstatuoja, kad Inspekcijos Vilniaus departamento tarnautojų neveikimas, kai Pareiškėjo 2019 m. sausio 21 d. pateiktas kreipimasis iki šiol nėra išnagrinėtas, turi biurokratizmo požymių (pažymos 6.1 punktas), todėl konstatuotinas tinkamo viešojo administravimo principo pažeidimo atvejis, o Pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundą dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento pareigūnų neveikimo pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 15 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius **Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos l. e. viršininko pareigas Renatai Planutienei** rekomenduoja:

11.1. įpareigoti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento direktorę Liną Kuksėnaitę imtis veiksmų užtikrinant, kad Inspekcijos Vilniaus departamentas nedelsiant išnagrinėtų Pareiškėjo 2019 m. sausio 21 d. prašymą, išsamiai įvertinant jame nurodytas faktines aplinkybes ir prašomus atlikti veiksmus, bei pateiktą Pareiškėjui atsakymą;

11.2. spręsti tarnybinio nusižengimo tyrimo dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos Vilniaus teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros departamento tarnautojų (darbuotojų), atsakingų už atsakymo Pareiškėjui parengimą, inicijavimo klausimą;

11.3. užtikrinti, kad ateityje Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis būtų laikomasi teisės aktų nustatytos tvarkos ir terminų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas